

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

«Затверджено»
Вченою радою БДПУ
від 26 березня 2018 р., протокол № 9
Ректор _____
професор Богданов І. Т.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 01 Освіта / Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 014 Середня освіта
(код та найменування спеціальності)

ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 014.11 Фізична культура
(код та найменування спеціалізації)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ* _____ організація спортивно-масової роботи
(*за вибором студента)

Введено в дію з 01.09.2018
Навчальний відділ
Начальник _____ Шубіна О.В.

Бердянськ, 2018

I. Преамбула

Освітньо-професійна програма «Фізична культура» здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр.

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність – 014 Середня освіта, предметна спеціальність – 014.11 Фізична культура, спеціалізація – організація спортивно-масової роботи.

Затверджено:

Вченою Радою Бердянського державного педагогічного університету від 26 березня 2018 р., протокол № 9.

Надано чинності:

Наказом ректора БДПУ від 02.06.2018 № 65

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. Коновальська Людмила Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету - гарант освітньої програми.
2. Самсутіна Наталя Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету.
3. Третяк Олена Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання Бердянського державного педагогічного університету.

II. Загальна характеристика програми

Рівень вищої освіти/ Level of higher education	Перший (бакалаврський) рівень / The first (bachelor) level
Ступінь вищої освіти / Degree	Бакалавр / Bachelor
Галузь знань/ Field of study	01 Освіта / Педагогіка / Pedagogy
Спеціальність/ Program subject area	014 Середня освіта / Secondary education
Предметна спеціальність/ Subject speciality	014.11 Фізична культура / Physical culture
Спеціалізація / Study program	Організатор спортивно-масової роботи / Organizer of Mass Sports Work
Обмеження щодо форм навчання Restrictions on forms of study	Без обмежень / No restrictions
Освітня кваліфікація / Educational qualification	Бакалавр освіти. Середня освіта (Фізична культура) / Bachelor of Education. Secondary education (Physical culture)
Професійна кваліфікація / Professional qualification	Вчитель фізичної культури, організатор спортивно-масової роботи / Physical Culture teacher, organizer of mass sports work
Кваліфікація в дипломі / Qualification in diploma	Ступінь вищої освіти: бакалавр / Degree: Bachelor Спеціальність: середня освіта (фізична культура) / Speciality: secondary education (physical culture) / Program subject area: Secondary education (Physical Culture) Спеціалізація: організатор спортивно-масової роботи/ Additional study program: organizer of mass sports work Освітня програма: фізична культура /Educational program: Physical Culture Професійна кваліфікація: вчитель фізичної культури, організатор спортивно-масової роботи / Professional qualification: Physical Culture teacher, organizer of mass sports work
Опис предметної області/Description	Об'єкт вивчення: освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (за предметною спеціалізацією)

<p>of the subject area</p>	<p>«Фізична культура»)</p> <p>Object of study: teaching and educational process at secondary education establishments (according to the subject study program "Physical Culture")</p> <p>Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури основної (базової) середньої школи.</p> <p>Objectives of training: formation of professional competences of the future Physical Culture teachers of middle (basic) secondary school.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області (<i>поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів</i>): концепція гармонійного рухового та духовного розвитку і формування здорового способу життя, свідомого ставлення людини до свого здоров'я; поняття факторів здоров'я, які поєднують заняття фізичною культурою, психологічну задоволеність, творчу самореалізацію; принципи освоєння рухових дій та розвитку рухових (фізичних) якостей.</p> <p>Застосування та впровадження цих понять дає підставу до прогнозування для якісного поліпшення фізичного стану та здоров'я населення.</p> <p>Theoretical content of the subject area: (<i>notions, concepts, principles, and their use for explanation of facts and predicting results</i>): the concept of harmonious motion and spiritual development and formation of a healthy lifestyle, conscious attitude of a person to their health; the notion of health factors that combine doing physical exercises, psychological satisfaction, creative self-realization; principles of mastering motion activity and development of motor (physical) qualities.</p> <p>The application and introduction of these concepts give reason for the prediction of qualitative improvement of physical condition and health of the population.</p> <p>Методи, методики та технології (<i>якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці</i>): методи навчання і тренування, аналітичні методи, методи педагогічних спостережень; методи педагогічного тестування та визначення функціонального стану організму, методики розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок, контролю рівня підготовленості і функціонального стану;</p> <p>технології (<i>якими має оволодіти здобувач вищої освіти</i></p>
-----------------------------------	---

для застосування на практиці): педагогічні (гармонійного (розумового, фізичного, духовного) розвитку, розвитку творчих здібностей, максимальної реалізації природних задатків та інше), медико-біологічні (відновлення працездатності, контролю функціонального стану та рівня здоров'я), інформаційні (електронні бази, спеціалізація бази, електронні посібники, інтернет-технології тощо), інтерактивні (без застосування та з застосуванням інформаційних та мультимедійних засобів навчання)

Methods, techniques, and technologies: (which must be acquired by a higher education applicant for application in practice): **methods** of teaching and training, analytical methods, methods of pedagogical observations; methods of pedagogical testing and assessment of functional state of an organism; **techniques** of development of physical (motion) qualities, formation of motion skills and practical habits, control of the level of preparedness and functional state; **technologies:** (*which must be acquired by a higher education applicant for application in practice*): pedagogical (harmonious (mental, physical, spiritual) development, development of creative abilities, maximum realization of natural potentialities, etc.), medical and biological (restoration of work capacity, control of functional state and level of health), informational (electronic databases, database specialization, electronic textbooks, Internet technologies, etc.), interactive (without the use and with the use of information and multimedia teaching aids).

Інструменти та обладнання

сучасні прилади для діагностики функціонального стану; сучасні технічні прилади та тренажери для тренування та контролю функціонального стану, біомеханічних параметрів рухів; прилади для визначення рівня функціонування сенсорних систем, сучасні комп'ютерні програми для визначення психофізіологічного стану людини, властивостей нервової системи, сучасні програми для обробки інформації тощо.

Tools and equipment:

modern devices for diagnostics of a functional state; modern technical devices and simulators for training and control of a functional state, biomechanical parameters of movements; devices to determine the level of functioning of sensory systems, modern computer programs to determine the psychophysiological state of a person, the properties of the nervous system, modern programs to process information,

	etc.
Академічні права випускників / Academic rights of graduates	<p>Можливість навчатися за програмою другого рівня вищої освіти за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або суміжними спеціальностями та/або спеціалізаціями.</p> <p>The possibility to study with the program of the second level of higher education as per this field of study (which is in conformity with the obtained bachelor's diploma) or related program subject areas and/or study programs.</p>
Працевлаштування випускників / Job placement of graduates	<p>Вчитель загальноосвітнього навчального закладу (фізична культура); Керівник спортивного напрямку в середній школі; Керівник фізичного виховання; Методист з фізичної культури. Teacher of a general education establishment; The head of sports direction at a secondary school; The head of physical education; Methodologist in physical culture.</p>

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти – 240, з нормативним терміном навчання (денна) три роки десять місяців

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та педагогіки, фізичного виховання і спорту, фізіології, біомеханіки, морфології і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 2. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 6. Здатність до самовдосконалення та саморозвитку.</p> <p>ЗК 7. Здатність вільно спілкуватися державною мовою (усно та письмово).</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в</p>

	<p>освітній діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.</p> <p>ЗК 10. Здатність розуміти стратегію сталого розвитку людства.</p> <p>ЗК 11. Здатність освоювати та вдосконалювати рухові уміння і навички з різних видів рухової активності та підтримувати загальний рівень фізичної активності і здоров'я</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>ПК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.</p> <p>ПК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.</p> <p>ПК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання</p> <p>ПК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.</p> <p>ПК 5. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.</p> <p>ПК 6. Здатність до аналізу, систематизації та оцінки педагогічного досвіду, здатність до розробки методики та технологій для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей) на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки</p> <p>ПК 7. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності</p> <p>ПК 8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах</p> <p>ПК 9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей</p> <p>ПК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.</p> <p>ПК 11. Здатність самостійно проводити заняття з в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику</p>

	<p>травматизму</p> <p>ПК 12. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.</p> <p>ПК 13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.</p> <p>ПК 14. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку</p> <p>ПК 15. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, закладах фітнесу, рекреації та фізичної реабілітації.</p> <p>ПК 16. Здатність здійснювати реабілітаційні заходи з метою відновлення функцій організму, досягнення нормального рівня здоров'я, оптимального фізичного стану та кондиції осіб різного віку (зокрема учнів спеціальних медичних груп) з порушеннями різної нозології.</p>
--	---

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<p>Знання:</p>	<p>ПРЗ 1. Знає та вміє застосовувати на практиці основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.</p> <p>ПРЗ 2. Усвідомлює витoki і еволюцію формування теорії спортивного тренування, медико-біологічні та психологічні основи і технологію фізичного виховання представників різних вікових груп, санітарно-гігієнічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту</p> <p>ПРЗ 3. Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури.</p> <p>ПРЗ 4. Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.</p> <p>ПРЗ 5. Знає закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності.</p> <p>ПРЗ 6. Знає основні теоретичні положення в галузі фізичної культури.</p>
-----------------------	---

	<p>ПРЗ 7. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичного виховання та спорту.</p> <p>ПРЗ 8. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.</p> <p>ПРЗ 9. Знає закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності.</p> <p>ПРЗ 10. Знає біологічні, соціальні, психологічні та ін. фактори збереження здоров'я</p> <p>ПРЗ 11. Знає біологічні, соціальні, психологічні, духовні фактори, що обумовлюють значущість професії фахівця в галузі фізичного виховання та спорту.</p> <p>ПРЗ 12. Знає основні закони природничо-наукових дисциплін у професійній діяльності, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.</p>
<p>Уміння:</p>	<p>ПРУ 1. Вміє проводити дослідження на відповідному рівні, здійснювати пошук, обробку та аналізу інформації з різних джерел., вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації в практиці.</p> <p>ПРУ 2. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.</p> <p>ПРУ 3. Володіє педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і вміє самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.</p> <p>ПРУ 4. Володіє руховими уміннями і навичками в обраному виді спорту на рівні кваліфікованого спортсмена.</p> <p>ПРУ 5. Володіє руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту.</p> <p>ПРУ 6. Вміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.</p> <p>ПРУ 7. Вміє розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в сфері дитячо-юнацького спорту та зі спортсменами масових розрядів.</p> <p>ПРУ 8. Вміє визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення</p>

	<p>занять з фізичної культури та спорту.</p> <p>ПРУ 9. Здатний складати планувальну і звітну документацію, організувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання.</p> <p>ПРУ 10. Вміє практично використовувати документи державних і громадських органів управління у сфері фізичної культури.</p> <p>ПРУ 11. Вміє розробляти оперативні плани роботи і забезпечувати їх реалізацію в первинних структурних підрозділах.</p> <p>ПРУ 12. Вміє складати індивідуальні фінансові документи обліку та звітності у сфері фізичної культури, працювати з фінансово-господарською документацією.</p>
Комунікація:	<p>ПРК 1. Володіє прийомами спілкування і вміє використовувати їх при роботі з колективом займаються і кожним індивідуумом.</p> <p>ПРК 2. Володіє прийомами формування через засоби масової інформації, інформаційні та рекламні агентства громадської думки про фізичну культуру як частини загальної культури і факторі забезпечення здоров'я;</p> <p>ПРК 3. Здатний з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями й вихованцями та їхніми батьками;</p> <p>ПРК 4. Організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях);</p> <p>ПРК 5. Здатний розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.</p>
Автономія і відповідальність:	<p>ПРА 1. Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.</p> <p>ПРА 2. Здатний аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.</p> <p>ПРА 3. Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.</p>

VI.. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену або публічного
---	--

освіти	захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного іспиту	Комплексний кваліфікаційний екзамен з теорії та методики фізичного виховання і сучасних технологій викладання фізичної культури у ЗОШ має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання з теорії й методики навчання за спеціальністю і предметною спеціалізацією.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти ESG 2015 і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) політика забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) Студенто-центричне навчання, викладання та оцінювання;
- 4) Зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) Викладацький склад;
- 6) Навчальні ресурси та підтримка студентів;
- 7) Управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- 8) Публічна інформація;
- 9) Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм
- 10) Циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.